

Åarjel Njaarke bs (Vestre Namdal reinbeitedistrikt)
Meatelen Sijte (Jåma/Anti gruppen)
v/Inger Berit Anti
Kjerkeggveien 1
NO-7873 HARRAN

Harran 21.08.2016

Norges vassdrags – og energidirektorat
postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

OFFENTLIG HØRING AV SØKNAD OM KONSESJON FOR SMÅKRAFTPAKKE VESTRE NAMDAL

Det vises til konsesjonssøknader for 4 – småkraftverk, samt Vestre-Namdalen reinbeitedistrikt (Åarjel-Njaarke bs) brev av 2 april 2016.

Det er positivt at NVE legger ut denne høringen som en pakkeløsning med flere småkraftverk, slik at det blir lettere å vurdere samlet belastning og sumvirkninger av tiltakene.

Meatelen Sijte (MS) er en av to driftsgrupper i Vestre Namdal/Åarjel-Njaarke reinbeitedistrikt som blir berørt. De planlagte kraftverkene vil medføre en rekke negative konsekvenser. Faktorer av betydning:

1. Sperring av flytteleier
2. Økt ferdsel og forstyrrelser i utmarka
3. Influenssone og unnvikelsesområder (tapt beiteland) – tap av bæreevne
4. Foringe naturlige trekk
5. Redusert produksjon og produktivitet
6. Økt rovvilttap, dyrene presses sammen fordi dyrene hindres å trekke naturlig og unnviker området
7. Begrenser vår, sommer og høst beite.
8. Fare for økt sammenblanding med Toven gruppen.

Inngrepene vil ha store negative og direkte effekter ved forstyrrelser av enkeltdyr og regionale negative effekter ved forstyrrelser av hele flokken og driftsmønsteret.

Samt at det også vil ha kumulative effekter på sikt som vil forringe hele driftsmønsteret og økonomien. Grunnlaget for dette er basert på reineiernes egen kunnskap og faglig kompetanse samt på omfattende forskningsresultater som finns om temaet inngrep og reinbeite.

Viser til Norut NIBR Finnmark 2006:5. Rapporten fokuserer mye på unnvikelseeffekter og derav konsekvenser for reindriften.

Selv om rapporten omhandler hyttebygging, så har også andre former for inngrep direkte paralleller til dette.

MS vil kommentere spesielt konsesjonssøknadens pkt om reindriften. Reindriften er nevnt med noen enkle setninger, der tiltakshaver mener at inngrepene har liten negativ virkning for reindriften. Samt at det poengteres at det hele tiden har vært kontakt med reindriftnæringen.

Det svekker saken at det ikke foreligger et bedre beslutningsgrunnlag for fagområdet reindriften. Det kan også nevnes at reinbeitedistriktet ved flere anledninger har påpekt feil og mangler med dagens arealbrukskart. Fra MS kreves det en grundig konsekvensutredning.

STEINÅA KRAFTVERK:

Steinåa kraftverk slik planene foreligger er det inngrepet som skaper de minste ulempene for MS. Barriereeffekten vil fortsatt virke når vannføringen er over et visst nivå i nedre del av Steinåa og Flåttådalselva. Ved minste vannføring kan det medføre lettere sammenblanding med Toven gruppen.

INNTAK: Vår erfaring med inntaksbasseng er at det dannes usikker is, sprekkdannelse og farlige drukningsfeller for rein og annet vilt.

ADKOMSTVEI: Adkomstveien fra eksisterende skogsbilvei via kraftstasjon til inntaksdammen kan i enkelte tilfeller føre til at rein trekker nedover veien og over Flåttådalselva.

BJØRELVA KRAFTVERK:

Bjørelva er et sentralt reinbeiteområde som benyttes vår, sommer og høst. Flytteleier, trekkleier og oppsamlingsområder blir berørt av inngrepet.

INNTAK: Etableringen av inntaksdam vil danne et større vannbasseng med vannstrøm. Vinterstid vil dette skape åpne råker, sprekkdannelse og usikker is. For kryssende rein er dette farlige drukningsfeller.

RØRGATE: Den 2900m lange rørgaten vil komme i direkte konflikt med reindriftens bruk av området. I tillegg til tap av beiteland, vet vi at installasjoner av et slikt omfang påvirker reinens naturlige trekk og beitemønster.

ADKOMSTVEI: Permanent adkomstvei frem til inntaket vil forsterke barriere effekten av rørgaten.

KRAFTSTASJON: Kraftstasjon er planlagt lagt til en slette ca 1250m oppstrøms for utløpet for Flåttådalselva. Kraftstasjonen vil i tillegg til rørgaten forsterke forstyrrelse og unnvikelses effekter for rein.

KRAFTLINJE: Ny kraftlinje 1,5 km med tilknytning til eksisterende kraftlinje 22kV. En kraftlinje vil føre til forstyrrelse og unnvikelses effekter for rein. Nyere forskning viser at rein er langt mer vare for kraftlinjer en tidligere antatt.

FLÅTTÅDALSELVA KRAFTVERK:

Flåttådalselva er et sentralt reinbeiteområde som benyttes vår, sommer og høst. Barriere effekten som elva gir blir redusert. Dette øker faren for sammenblanding, mer arbeid og økte kostnader for reieneierne. Dette kan i verste fall bety at området ikke kan benyttes av MS i fremtiden.

INNTAK: Etableringen av inntaksdammen vil bli den største i småkraftpakken. Her oppstår samme problematikk med usikker is, sprekkdannelse og åpne råker vintertid med farlige drukningsfeller.

KRAFTSTASJON: Det er planlagt 2 – alternativer for plassering av kraftstasjonen. Uansett plassering vil kraftstasjonen påvirke reinens beite og trekkmønster. Dersom konsesjon gis er en utbygging av Flåttådalselva med etableringen av kraftstasjon alt.B, å foretrekke.

KRAFTLINJE: Kraftlinjen vil ikke medføre noe negative ringvirkninger for MS.

LILLE FLÅTTÅDALELVA KRAFTVERK:

Lille Flåttådalselva er et sentralt reinbeiteområde som benyttes vår, sommer og høst. Elva fungerer i dag som en naturlig barriere og hindrer rein fra å trekke nedover mot Namsen og Nordlandsbanen. MS frykter økte reinpåkørsler, mer arbeid og ikke minst den psykiske belastningen det er å få deler reinflokken påkjørt.

INNTAK: Ifølge tiltakshaver er det ca 1 daa ved HRV på kote 400 som blir neddemt og minimalt med areal utenom elveleiet. På lik linje med de 3 andre konsesjonssøknadene vil det også her etableres en dam med strømvann, usikker is, sprekkdannelse og farlige drukningsfeller.

RØRGATE: Konsesjonssøknaden viser at den planlagte rørtraseen blir ca 2500 m alt etter hvilken plassering av kraftstasjonen som velges. Rørgaten vil uansett ha en negativ påvirkning på reinens trekk og beitemønster.

KRAFTSTASJON: Det foreligger to alternativer for plassering av kraftstasjonen. For MS vedkommende har det ingen betydning hvilken plassering det måtte bli, dersom konsesjon gis.

KRAFTLINJE: Ny kraftlinje vil føre til forstyrrelser i beiteområdet

ADKOMSTVEI: MS er imot at det bygges veier opp i snaufjellet. Veibyggningen vil med andre ord bidra til økt ferdsel. Dette vil ha alvorlige konsekvenser for reindriften fordi det forringer beite, trivsel, og trekkveier for rein.

GODKJENT BYGGING AV SKOGSBILVEI:

Ved siden av kraftutbyggingsplanene her, er det gitt tillatelse til bygging av 8,5 km skogsbilvei inn i et ellers uberørt område. Noe som medfører stort bortfall av INON-områder, herunder villmarksområder.

Veibyggningen berører flytteleier, trekk og beitemønster.

Av erfaring vet vi at dette genererer økt ferdsel, hyttebygging, jakt, fiske, friluftsliv og organisert turisme.

Særlig gjelder dette veier inn i områder som fra før av er relativt rolige, med liten menneskelig aktivitet.

Selv med avtale om at disse veiene i utgangspunktet skal holdes låst med bom, har reindriften erfaring med at dette før eller siden blir lempet på.

VESTRE NAMDAL RBD / ÅARJEL NJAARKE BS

V/ MEATELEN SIJTE HAR GJORT EN SAMLET VURDERING OG KONKLUSJON AV SMÅKRAFTPAKKE VESTRE NAMDAL:

Som berørte reieiere til området henviser vi til foregående tekst, og de store negative konsekvensene for den fremtidige reindriften i Vestre Namdal rbd / Åarjel Njaarke bs.

For å ivareta reindriften sine interesser ser ikke Meatelen sijte noe annet alternativ enn å motsette seg videre utbygging av denne Småkraftpakke Vestre Namdal (Flåttådalselva, Litj-Flåttådalselva, Bjørelva og Steinåa).

Meatelen Sijte ser også at det foreligger en manglende reindriftenfaglig dokumentasjon av de negative konsekvensene for reindriften.

Vi krever derfor at det gjennomføres en reindriftenfaglig konsekvensutredning.

Det finnes allerede et eksisterende kraftverk i Nessan (Litjelva Kraftverk).

Det er det kraftverket (med alle dets ulemper) som reindriften har sett seg å kunne akseptere.

Med hilsen

Vestre Namdal rbd / Åarjel Njaarke bs

v/ Meatelen Sijte (Jåma-/Antigruppen)

Inger Berit Anti

- Leder -